

Warszawa, 14/06/2017

Szanowny Pan

Krzysztof Jurgiel

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Dotyczy: stanowisko organizacji branżowych w sprawie ASF

Szanowny Panie Ministrze!

Kilka dni tylko cieszyliśmy się wiadomością o możliwości oddzielenia ASF świń i dzików, co po wprowadzeniu odpowiednich przepisów, umożliwiłoby Polsce eksport wieprzowiny na najbardziej intratne rynki azjatyckie. Niestety po informacji GLW potwierdzającej wystąpienie siedmiu ognisk ASF u świń w gospodarstwach przyzagrodowych cała branża musi te plany odłożyć na nieokreślony dalszy plan. Ostatnie decyzje Światowej Organizacji Zdrowia Świń (OIE) o rozdzieleniu ASF u świń i dzików mogą działać korzystnie na nasz sektor tylko w przypadku, gdy produkowane świnie będą odpowiednio zabezpieczone (zgodnie z obowiązującymi przepisami) przed możliwością przedostania się wirusa ASF na teren gospodarstw. Ponadto w naszej ocenie również redukcja populacji dzików nie jest dostateczna. Liczba przypadków ASF u dzików nie zmniejsza się. Program ograniczania liczebności dzików wymaga więc weryfikacji, gdyż nie przynosi on zakładanych rezultatów.

Stało się to, czego najbardziej się obawialiśmy. Niektórzy producenci działający w rejonie stref ASF bez wprowadzonych zasad bioasekuracji, nie są skłonni do likwidowania produkcji żywca wieprzowego. Z informacji MRiRW wynika, że tylko 23 rolników skorzystało z możliwości zaprzestania produkcji świń za rekompensatą. Organy państwowe powołane do egzekwowania przepisów, ze względu „wrażliwość społeczną”, nie podejmują zdecydowanych działań wobec braku przestrzegania przepisów. Wydajemy niemałe środki publiczne na programy zwalczania ASF, badania, rekompensaty itp. Powinniśmy jednak zdać sobie sprawę, że do zwalczania wirusa nie wystarczy przygotowanie programu. Wszystkie jego elementy muszą być wprowadzone w życie i wyegzekwowane. Jeżeli jeden element programu nie zadziała, to cały wysiłek i pieniądze publiczne idą na marne.

W naszej ocenie niezbędne jest podjęcie działań wewnętrznych (nastawionych na kraj) oraz zewnętrznych (oddziaływujących na UE, Rosję, Ukrainę i Białoruś). W działaniach wewnętrznych najpilniejszą potrzebą jest likwidacja chlewni niespełniających wszystkich zasad bioasekuracji. Do realizacji tego celu niezbędne jest skontrolowanie wszystkich podmiotów prowadzących produkcję trzody chlewnej pod kątem przestrzegania zasad bioasekuracji, zgłoszenia świń do systemu IRZ, prawidłowości przemieszczania zwierząt (w tym do krycia), czy utrzymywania knurów bez licencji. Kontrole należy niezwłocznie rozpocząć w strefach ASF wzmocniając istniejące służby weterynaryjne przez inspektorów pochodzących z innych regionów Polski lub powołanie lekarzy wolnej praktyki. Braki kadrowe występujące w Powiatowych Inspektoratach Weterynarii ograniczają bowiem możliwości działania inspektorów do „gaszenia pożarów”. Nie widać w terenie długofalowych działań zmierzających do poprawy sytuacji.

W działaniach legislacyjnych powinniśmy dążyć do wyeliminowania luk prawnych, które umożliwiają odbiór padłych zwierząt bez badań w kierunku ASF przez firmy utylizacyjne. W przypadku wystąpienia ogniska ASF wszystkie świnie w gospodarstwach bez wprowadzonej bioasekuracji w promieniu 10 kilometrów powinny zostać wybite. Ponadto w przypadku stwierdzenia naruszenia prawa związanego

z brakiem zasad bioasekuracji w strefach ASF wypłaty dopłat bezpośrednich powinny zostać wstrzymane do czasu usunięcia niezgodności lub rezygnacji z utrzymywania świń.

Należy zamknąć spędy w całym kraju, na które mogą trafiać świnię z gospodarstw utrzymujących świnię bez spełnienia zasad bioasekuracji. Ponadto postulujemy w strefach ASF rygorystyczne przestrzeganie zakazu skarmiania pasz niepoddanych obróbce termicznej lub kiszeniu tj. zielonek, okopowych, owoców i in. pochodzących z upraw niezabezpieczonych przed dostępem dzików.

Niezbędnym elementem działań zewnętrznych jest włączenie Komisji Europejskiej do rozmów z Rosją, Ukrainą i Białorusią mających na celu podjęcie wspólnych działań nastawionych na zwalczanie ASF w całym regionie. Środki publiczne przeznaczane do krajów unijnych na walkę z wirusem nie są wykorzystywane efektywnie, jeżeli po drugiej stronie granicy jest brak współpracy w zwalczaniu choroby. ASF jest problemem regionalnym i tylko skoordynowane działania w regionie mogą być skuteczne. Kluczowym elementem procesu zwalczania ASF jest ciągła i pełna informacja o chorobie, jej zwalczaniu, roli społeczeństwa i konieczności przestrzegania wymogów prawa. Komisja Europejska powinna przeznaczyć odpowiednie środki na pomoc finansową, weterynaryjną i techniczną dla wszystkich krajów regionu zmagających się z chorobą ASF. Koordynacja działań międzynarodowych powinna przejawiać się w częstych spotkaniach, wymianie informacji, określaniu celów i sposobów ich realizacji.

Jesteśmy przekonani, że jedynie podjęcie wspólnych działań jednoczących wszystkie związki branżowe z administracją rządową oraz komitetami kryzysowymi, może doprowadzić do skutecznego zwalczania choroby. Dlatego zwracamy się do Pana Ministra o możliwość spotkania w celu omówienia możliwości tak szeroko określonej współpracy.

W imieniu Sygnatariuszy

Aleksander Dargiewicz

SYGNATARIUSZE:

1. **Marian Kapton** - Krajowy Związek Pracodawców – Producentów Trzody Chlewnej
2. **Ignacy Zaremba** - Polski Związek Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej "POLSUS"
3. **Witold Choiński** – Polskie Mięso
4. **Janusz Rodziewicz** - Stowarzyszenie Rzeźników i Wędliniarzy RP
5. **Andrzej Brzozowski** - Stowarzyszenie Producentów Trzody Chlewnej Podlasie